

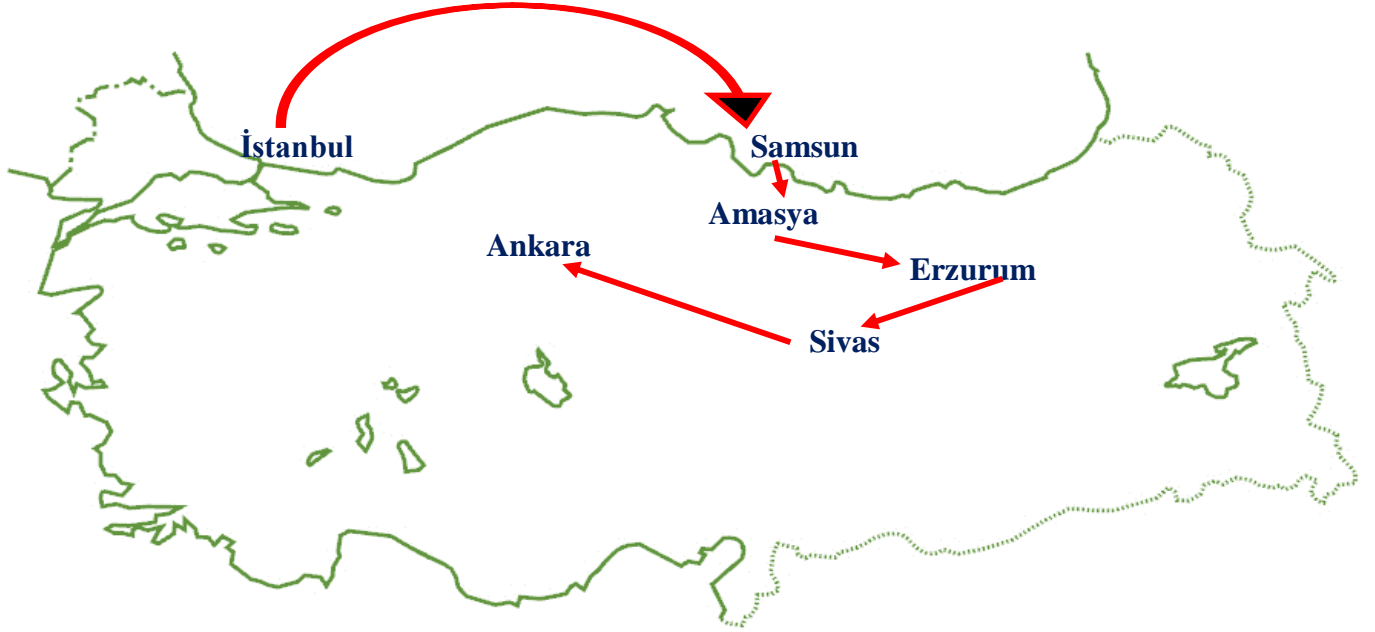
MUSTAFA KEMAL'İN SAMSUN'A ÇIKMASI VE MİLLİ MÜCADELENİN BAŞLAMASI

Yurdumuzun işgal altında olması Mustafa Kemal'i çok üzüyor ve bir şeyler yapılması gerektiğini düşünüyordu. Halkın birlik olup milli mücadeleye başlatması gerektiğine inandığı için 19 Mayıs 1919'da Bandırma Vapuru ile Samsun'a gitti.

Not: Mustafa Kemal, bu hareketiyle milli bilinci uyandırmaya çalıştı.

Samsun'a çıktığı gün milli mücadelenin resmen başladığı gündür.

Mustafa Kemal sırasıyla aşağıdaki illeri gezerek genelgeler yayımlamış ve kongreler (toplantılar) yapmıştır.

Mustafa Kemal Amasya, Erzurum ve Sivas'ta kongreler yaptıktan sonra Ankara'ya geldi.

Amasya Genelgesi: Bu genelgede şu önemli ifade geçer: Milletin bağımsızlığını yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır.

Erzurum Kongresi: Bu toplantıda alınan en önemli karar şudur: Milli sınırlar içinde vatan bir bütündür bölünemez.

Sivas Kongresi: Milli cemiyetler(dernekler) bu kongrede bir araya getirilerek tek çatı altında toplanmıştır.

Mustafa Kemal, 23 Nisan 1920'de Türkiye Büyük Millet Meclisi'ni (TBMM) Ankara'da açarak Ankara'yı milli mücadelenin merkezi haline getirdi.

KURTULUŞ SAVAŞI

1) Doğu Cephesi:

- 1920'de Ermenilerle savaşıldı.
- Ermeniler Kars, Ardahan ve Batum'u işgal ettiler.
- Doğu cephesinin komutanı Kazım Karabekir'dir.
- Savaş kazanıldı ve Ermeniler geri çekildi.

2) Güney Cephesi

- Fransızlar güney illerimiz olan Adana, Maraş, Antep ve Urfa'yı işgal ettiler.
- Bu illerdeki halk Kuvayi Milliye Birlikleri (Halkın kendi oluşturmuş olduğu düzensiz askeri birlikler) oluşturarak Fransızları geri püskürttüler.
- Halkın bu kahramanca savaşı karşısında Fransızlar geri çekildi.

Not: Halkın kahramanca yaptığı bu savaşlardan sonra, Urfa'ya "şanlı", Antep'e "gazi" ve Maraş'a "kahraman" unvanları verildi.

Urfa - Şanlıurfa

Antep - Gaziantep

Maraş - Kahramanmaraş

3) Batı Cephesi:

- Batı Cephesindeki savaşlar Yunanistan'ın İzmir'i İşgal etmesiyle başladı.
- İlk defa düzenli kurulan ordu ile savaşlar batı cephesinde yapıldı.

Batı Cephesinde yapılan savaşlar şunlardır:

a) 1. ve 2. İnönü Savaşları(1921)

- ✓ Düzenli ordu ilk başarısını Batı Cephesindeki İnönü Savaşlarında kazandı.
- ✓ Batı cephesi komutanı İsmet İnönü'dür.
- ✓ 1. ve 2. İnönü Savaşlarını Yunanistan kaybetti.
- ✓ 1. ve 2. İnönü Savaşlarının ardından halkın düzenli orduya güveni arttı ve moraller yükseldi.
- ✓ Mustafa Kemal Batı Cephesi Komutanı İsmet Paşa'ya şöyle bir kutlama telgrafı çekti:

"Siz orada yalnız düşmanı değil, milletin ters giden tarihini de yendiniz."

b) Sakarya Meydan Muharebesi(Savaşı)

Tarih: 23 Ağustos 1921 - 13 Eylül 1921

- Yunanistan 10 Temmuz 1921'de yeniden hücumla geçti.
- Mustafa Kemal ordumuzu Sakarya Nehri'nin doğusuna çekti.
- Ordumuzun geri çekilmesiyle Kütahya, Eskişehir ve Afyon Yunanistan'ın eline geçti.
- Bu zor durumda Mustafa Kemal TBMM'den Başkomutanlık yetkisini aldı.

Önemli: Mustafa Kemal'e Başkomutanlık yetkisi Sakarya Savaşı'ndan önce verilmiştir.

- Ordumuz çok zor durumdaydı. Halkın orduya yardım etmesi gerekiyordu.
- Bunun için Mustafa Kemal, Tekalif-i Milliye (Milli Yükümlülükler) emirlerini yayımladı.
- Bu emirler ile halktan orduya yardımlar gelmeye başladı. Ordumuz savaş için gereken hazırlıkları yaptı.
- 23 Ağustos 1921'de Yunan ordusu saldırıya başladı. 22 gün ve 22 gece süren savaş Mustafa Kemal'in komutanlığını yaptığı Türk ordusu kazandı.

Önemli: Sakarya Savaşı'nda ki kahramanlıklarından dolayı Mustafa Kemal'e "Gazi" unvanı ve "Mareşal" rütbesi verildi.

Savaşın Sonucu: Sakarya Savaşı'nı Yunanlılar kaybetti, Türk ordusu kazandı.

c) Büyük Taarruz ve Başkumandan Meydan Muharebesi

- ❖ Mustafa Kemal Sakarya Zaferi'nin ardından yeni bir savaşın hazırlıklarına başladı.
- ❖ Orduyu güçlendirdi.
- ❖ 26 Ağustos 1922'de taarruz (savaş) emrini verdi.
- ❖ 30 Ağustos 1922'de Yunan birlikleri Dumlupınar'da kuşatıldı.
- ❖ Büyük Taarruz Savaşı tarihte Başkumandan Meydan Muharebesi olarak da adlandırılır.
- ❖ Bu savaş Yunan ordusunun ağır yenilgisiyle sonuçlandı.
- ❖ Savaşın ardından Mustafa Kemal: "Ordular ilk hedefiniz Akdeniz'dir, ileri" emrini verdi.
- ❖ Bu emri alan ordularımız 9 Eylül 1922'de İzmir'e girdi.
- ❖ Burada ki düşmanlar yenilgiye uğratıldıktan sonra ordumuz Boğazlara ve İstanbul'a doğru yola çıktılar.
- ❖ Türk ordusuyla savaş göze alamayan İngiltere, Fransa ve İtalya Türk hükümetine ateşkes teklifinde bulundular. Bunun üzerine Mudanya Ateşkes Antlaşması imzalandı.

Mudanya Ateşkes Antlaşması

Tarih: 11 Ekim 1922

- Bu antlaşmada Türkiye'yi İsmet Paşa (İsmet İnönü) temsil etti.
- Bu antlaşma ile savaşlar sona erdi.
- Boğazlar, İstanbul ve Doğu Trakya savaş yapılmadan kurtarıldı.

Vatanımızın kurtuluşu başta Mustafa Kemal olmak üzere Fevzi Çakmak, İsmet İnönü, Kazım Karabekir gibi başarılı askerlerin eseridir.

Lozan Barış Antlaşması

Tarih: 24 Temmuz 1923

- ✓ Barış Antlaşması İsviçre'nin Lozan Şehrinde başladı.
- ✓ Lozan Barış Antlaşması'nda ülkemizi İsmet Paşa temsil etti.
- ✓ Lozan Barış Antlaşması ile vatanımızın bugünkü sınırları büyük ölçüde çizildi.
- ✓ Yeni Türk devletini bütün dünya tanıdı.
- ✓ Lozan Barış Antlaşması'nın ardından düşman askerleri İstanbul'dan ayrıldılar.